

گزارشی از رونمایی مجموعه «هنر گاو بازی» در موزه هنرهای معاصر

پیشواز نوروز با پیام صلح پیکاسو

گزارش

سعیده احسانی‌راد

روزنامه‌نگار

موزه هنرهای معاصر در زمزه چند موزه بزرگ دنیا در هنر مدرن تلقی می‌شود. گنجینه این موزه دارای آثار متنوعی از هنرمندان ایرانی و جهانی است و درخواست برای دیدن آثار گنجینه همیشه وجود دارد و مردم دوست دارند بدانند در گنجینه موزه هنرهای معاصر چه خبر است.

با توجه به اینکه همیشه امکان نمایش آثار گنجینه موزه هنرهای

مجموعه «تروماکیا» یا «هنر گاوپازی» یکی از آثار ارزشمند پیکاسو است که شامل ۲۶ قطعه آکواتینت بوده و در قالب پورتولیویو یا ۲۶۱ نسخه منتشر شده است. این مجموعه در موزه‌های بزرگ جهان، از جمله موزما (MOMA) نیز نگهداری می‌شود. در کنار این آثار، آثار شاخصی همچون نقاشی و مدلسازی، «هنرچرای بار» به خیابان پنتی یوره، «ایبون و بچه‌اش» و «زن گریان ۱، ۲، ۳»، از گنجینه موزه هنرهای معاصر تهران نیز به نمایش درآمده است. همچنین در این نمایشگاه، منتخب آثاری از هنرمندان ایرانی همچون بهرام دبیری، بهمن متحصص، جلیل ضیاءپور، محسن وزیرزی مقدم، محمدعلی شیوا (کاکو)، کارنیک درهاکوپیان، هانیببال الخاص و پروانه اعتمادی و همچنین آثار هنرمندان خارجی مانند ژرژ براک، رابرت دلونه، فرنان لسه، فرانزیشک کوبکا و خوان میرو به نمایش گذاشته شده است.

تذکره به تاریخ هنر ایران و جهان

رضا دبیری‌نژاد، مشاور موزه‌ها و میراث هنر دربراه این نمایشگاه به «ایران» گفت:«امکان نمایش آثار بزرگی از گنجینه هنر مدرن ایران و دنیا در موزه هنرهای معاصر هنر که با نمایش آنها، به تاریخ هنر ایران و جهان بویژه در هنر مدرن و معاصر تذکر بدهد.»

او فایده این تذکر ادواری و نمایش های ادواری آثار گنجینه را بازخوانی آثار برای نسل‌هایی دانست که امروز دانشجو هستند و ده سال پیش در این سن و سال نبودند و این امکان را نداشتند که به بازدید از سوزه بیایند. این نمایشگاه‌ها با توجه به تغییر نسل‌ها و نبود فرصت در دهه‌های گذشته، فرصت خوبی برای تذکر و بازخوانی برای نسل‌های جدید است. از

عوامل «جبهه» در گفت وگوبا «ایران» از قهرمانان فراموش شده می‌گویند

از جنگ تا افطار

روایت مقاومت برای نسل امروز

گفت‌وگو

معصومه غفاری

روزنامه‌نگار

«جبهه»، شهید، شهادت، دفاع مقدس» واژه‌هایی که برای هیچ کدام از هم‌سن و سال‌های ما و حتی نسل جدید غریبه نیستند و سال‌هاست که با آنها زندگی کرده‌ایم و یاد دست کم چند کوجه و خیابان را با اسم یک شهید دیده‌ایم. کلمات زنده‌ای که نه به اندازه آن هشت سال، بلکه به اندازه یک عمر حرف برای گفتن دارند:از خاطرات تلخ و شیرین ایام جبهه گرفته تا احوالاتی که بر هر شهید گذشته و در دل های پدر روزمره‌هایمان و واقیعت‌های ملموسی که با گذشت ۳۰ سال، در گوشه‌گوشه زندگی و بار هم نوباش در اکثرها نواخته شده و در جایی هم‌سفر می‌شوند و کلمات را به بازی می‌گیرند. اما این بار سرور خاطرات رزمندگان در «جبهه» کمی متفاوت‌تر، در یک قرار رضعانی و پای سفره افطار، خودش را به رخ کشیده. فرصتی که معروف است برای نزدیک شدن به خالق و تقویت پیوندهای انسانی. لحظه‌ای مقدس و معنوی که آمیخته شده با عطر جبهه و آدم‌هایی که هر کدامشان هنوز هم جنس‌شان نوزانی و معطر است

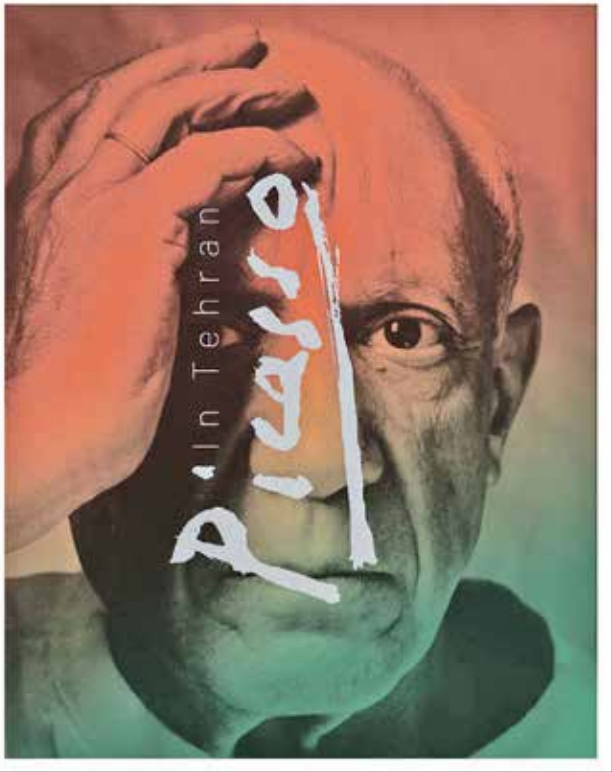
در این شب‌های پربرکت، برنامه تلویزیونی «جبهه» با محوریت شهدا و ابتراگران، روایتگر قصه‌های کمتر شنیده‌شده یا ناگفته میهمانان خود، از دوران هشت‌سال دفاع مقدس است. به روایت قصه‌های ناگفته یا کمتر شنیده شده از این عزیزان در دوران هشت سال دفاع مقدس می‌پردازد.

گروه حماسه و مقاومت طرح ساخت برنامه‌ای با این عنوان را به اشتراک گذاشتیم که در نهایت به ساخت برنامه «جبهه» با نگاه «میهنی و ملی و مذهبی» انجامید و در ادامه ساختار مرسوم در این برنامه امکان قصه‌گویی قابل باور از زبان افرادی از جنس خود را ایجاد کرد که بعد از گذشت ۳۰سال خاطرات آنها همچنان برای مردم بار پذیر است.

روایتی نواز شهدا برای نسل امروز

او با بیان اینکه «جبهه» تلاش کرده است تا به سراغ روایت‌های کمتر شنیده شده دوران هشت سال دفاع مقدس در فضای کف جامعه برود، عنوان می‌کند: در سال‌های اخیر مشکلات موجود در حوزه تولید و پیش تولید، باعث شد تا گروه‌های دیگر نتوانند فضای لازم برای حضور این شاهدان عینی از دوران مقاومت و حماسه و در مقابل دوربین را فراهم کنند. اما گروه پژوهش و سردبیری موفق شد تا چند سال را به پیش تولید این برنامه اختصاص داده و به صورت مویرگی به سراغ سوزوها، قصه‌ها و روایت‌های میهمانان این برنامه از دوران دفاع مقدس و شهدا رفته موفق شود تا براساس زمان تعریف شده، برنامه را به بخش تولید برساند. به گفته موسویان، از آنجایی که یک چهارم تاریخ انقلاب ما درگیر فضای دفاع مقدس بود، تقریباً هیچ خانواده‌ای در آن دوران نبود که ارتباطی با جنگ و مقاومت نداشته باشند، بنابراین با توجه به کنداکتوری که از سوی اختیار ما گذاشته شد، ماه رمضان را به عنوان یک فرصت طلایی برای به تصویر کشیدن فضای حماسه و معنوی این برنامه برای مردم و مخاطبان آشنا با آن دوران مغتنم دانستیم.

«جبهه» برنامه‌ای با رویکرد میهنی، ملی و مذهبی موسویان درباره چگونگی خلق این برنامه، می‌گوید: ما اینکه سال‌هاست گروه ما در حوزه مقاومت و دفاع مقدس برنامه می‌سازد، اما در یک سال گذشته خلأیی را در حوزه روایت و قصه متناسب با زمان حال از دوران دفاع مقدس احساس کردیم؛ قصه نه به مفهوم داستان‌سرایی و خردپردازی، بلکه واقعیت‌های ملموس از هشت‌سال دفاع مقدس که عزیزترین جوانان این مرز و بوم در آنجا خود را فدای مین و مردم کردند. پیرواین مهم با

انسانی را همیشه بازسازی و زنده‌سازی کنیم و نشان دهیم در جامعه ما و موزه‌ها این مسأله جدی است و ما به دنبالش هستیم.»

دیدلماسی موزه‌ای نمایشگاه پیکاسو

دبیری‌نژاد با طرح این سؤال که چرا در این دوره پیکاسو را انتخاب کردیم، اظهار کرد: «اینکه چرا پیکاسو را در این زمانه انتخاب کردیم، ریشه در این مسأله داشت که موزه‌ها هر کدام بر مبنای شرایط زمان خودشان دست به انتخاب می‌زنند. اینکه در هر زمانه‌ای چه چیزی برای نمایش انتخاب می‌شود، به یکی از ویژگی‌های موزه‌ها برمی‌گردد. دیپلماسی موزه‌ای، برای تبادل پیام و پیوند کشورها با ملت‌ها و اقوام است. وقتی موزه هنرهای معاصر تهران نمایشگاهی از پیکاسو می‌گذارد، یک پیام جهانی می‌دهد که راه گفت‌وگو با جهان را از این طریق انتخاب کرده و جهان را به واسطه آثار هنری، به درون کشور می‌آورد؛ این در زمانه خودش یک نوع کمک به شرایط اجتماعی است. وقتی آثار پیکاسو را نگاه می‌کنیم، مثل تابلوی گریونیکا، زنان گریان و پرنده صلح اینها متأثر از شرایط جنگ و درگیری و ناامنی‌ها در دنیاست و تذکر می‌دهد به دوران سختی که آنها پشت سر گذاشتند و شاهدش بودند. ما در این روزگار، آن شرایط را می‌بینیم که آدم‌ها و سردمداران دوست دارند فضای بدون صلح ایجاد کنند. ما با بخشی از این نمایشگاه، به موضوع صلح تذکر می‌دهیم و پیام صلح را منتقل می‌کنیم و می‌خواهیم این پیام

داو: «در این مجموعه، چهار کتاب آرت‌بست

ب‌بوک وجود دارد که سه‌سای آنها برای اولین بار به نمایش درآمده‌ه که یکی از آنها کتاب «گاو‌بازهاست که ۲۶ تصویر دارد و هر کدام از طراحی‌های متفاوتی برخوردار است، چون پیکاسو اصالتاً اسپانیایی است و گاوپازی در این کشور جایگاهی ویژه دارد و روایت فرهنگی آن در این کتاب عرضه شده است.»

دبیری‌نژاد معتقد است: «این نمایشگاه اشاراتی به دوره‌های مختلف پیکاسو دارد و تصور گسترده‌تری را از این هنرمند به علاقه‌مندان می‌دهد. شاید نام پیکاسو را با کوپیسم شناسیم ولی در این نمایشگاه می‌بینیم این هنرمند چه تجربه‌های متعددی در دوره‌های مختلف زندگی داشته و اینجاست که می‌توانیم نقش آموزشی بیشتریک هنرمند را درک کنیم.»

روایت پیرامنتی

او این نمایشگاه را فرصت ارزشمندی برای بازدیدکنندگان خصوصاً دانشجویان رشته هنر بیان کرد و گفت: «دیدن آثار پیکاسو نشان می‌دهد این هنرمند در چه بستر اجتماعی و دوره هنری زیست کرده است. سعی کردیم نمایشگاه روایی باشد؛ نه تنها به روایت هنرمند و زندگی اش و بستر اجتماعی، بلکه به روایت هر کدام از آثار هم بپردازد چون هر کدام از آثار یک ارزش و مفاهیمی دارند و متأثر از یک شرایطی خلق شده‌اند. این روایت پیرامنتی، هم می‌تواند از جذابیت‌هراثر باشد که فهم بیشتری بیش از تکنیک به ما می‌دهد و هم فهم‌های فرهنگی و اجتماعی هنرمند را ارائه دهد. یکی از

ویژگی‌های آثار موزه‌ای بویژه آثار معاصر این است که اطلاعات و داده‌های پیرامونی ما از آنها بیشتر است. برای همین سعی کردیم در این نمایشگاه، هم روایت‌های درون متنی آثار و هم پیرامنتی و روایت‌های معطوف و مؤلف را هم داشته باشیم.»

دبیری‌نژاد درباره جنبه‌های پژوهشی این نمایشگاه هم گفت: «با کمک مشاوران علمی سعی کردیم جنبه پژوهشی این نمایشگاه را تقویت کنیم. هر نمایشگاه موزه‌ای باید یک فرآیندی را طی کند؛

اول آثار شناسایی شوند و کار پژوهشی و مطالعاتی هم انجام گیرد. در پرسوه پژوهشی و آماده‌سازی آثار، سعی کردیم با کمک کارشناسان، حفاظت فنی و علمی آثار، مستندنگاری علمی، آماده‌سازی،

این نمایشگاه اشاراتی به دوره‌های مختلفپیکاسو

دارد و تصور

گسترده‌تری را

از این هنرمند

به علاقه‌مندان

می‌دهد. شاید

نام پیکاسو

را با کوپیسم

شناسیم ولی

در این نمایشگاه

می‌بینیم این

هنرمند چه

تجربه‌های

متعددی در

دوره‌های مختلف

زندگی داشته

و اینجاست که

می‌توانیم نقش

آموزشی بیشتر

یک هنرمند را

درک کنیم

ارتباطات فرهنگی و هنری ایران و اسپانیا

بشرش

«آنتونیو سانچس بندیتو کاسپا» سفیر اسپانیا به مناسبت نمایشگاه پیکاسو با نادره رضایی، معاون هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دیداری داشت و گفت: «بی‌شک ایران برای مردم اسپانیا کشور خاصی است و برای ما نیز خیلی مهم است که بتوانیم ارتباطات فرهنگی و هنری خوبی کنار هم داشته باشیم. البته برای انجام یک‌سری از همکاری‌هایی که اشاره شد، به زمان نیاز داریم تا بتوانیم براساس بررسی و برنامه‌ریزی به اهداف مشترک خوبی دست یابیم. در این زمینه، هم سن و هم همکارانم تمام تلاشمان را می‌کنیم تا بتوانیم این ارتباطات را گسترش دهیم.»

سفیراسپانیا در بخش پایانی صحبت‌های خود بیان کرد: «حدود ۹ ماه است که در ایران حضور دارم و در این مدت آنچه برایم جالب توجه بود وجود مردم مهربانی است که علاقه‌مندی‌های زیادی به فرهنگ و هنر کشورشان دارند؛ چهارچوبی که امیدوارم براساس همان زمان بندی و برنامه‌های که اشاره شد، منجر به توسعه فعالیت‌های فرهنگی هنری دیگری شود.» نادره رضایی، معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این دیدار با ابراز خشنودی از برپایی نمایشگاه آثار دیده‌نشده پیکاسو که شامل دوره‌های مختلف کاری این هنرمند می‌شود، به ارائه گزارشی از روند برگزاری این رویداد مهم در کشورمان پرداخت و از آمادگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای توسعه فعالیت‌های مشترک فرهنگی و هنری دو کشور ایران و اسپانیا در دیگر حوزه‌های هنری سخن گفت.

وی با تأکید بر برگزاری نشست‌های تخصصی در حوزه‌های مختلف فرهنگی و هنری میان دو کشور افزود: «به اعتقاد من اشتراکات فرهنگی میان مردم کشور ایران و اسپانیا زیاد است و می‌تواند مقدمه خوبی برای تولید و اجرای تولیدات مشترک دیگری شود.»

حواس انسانی را تحریک و یک نگاه کاملاً هنری و اثرگذار بر روان او داشته باشد. بنابراین سوزه‌های ما برای بیان سبک زندگی خود اعم از مقاومت و ایثار نیازمند این است که حتماً داستانی را روایت کند و قصه‌هایی را بگوید، بنابراین از آنجایی که این افراد ذاتاً نویسنده و راوی نبوده و از شرایط فرمی داستان‌گویی برخوردار نیستند، ممکن است لکتی در بیان قصه ایجاد شود و مفهوم آن به طور کامل به مخاطب منتقل نشود. به همین خاطر ما میزبانانی را در برنامه قرار دادیم تا بتوانند تکمله‌ای برای آن داستان‌ها داشته باشند و یا داستان‌ها را از بعد ساختاری تکمیل و یا نقاط عطف داستان را پررنگ‌تر کنند. و او درباره چرایی بخش این برنامه در ماه رمضان، می‌گوید: «ماه رمضان این فرصت را به جامعه صنعتی و با‌شده‌صنعتی می‌دهد تا مردم به شکل گروه‌های خانوادگی و فامیلی بتوانند کنار هم به تماشای این برنامه بنشینند، چیزی شبیه به نقالی‌هایی که در گذشته در محافل مختلف صورت می‌گرفت و یا چیزی شبیه به تعزیه در ماه محرم و پیروانش تا از رشادت و ایثار بشنود.»

دبیری‌نژاد از سوزه‌های این برنامه استقبال می‌کند و می‌گوید: «این برنامه فرصت را به جامعه صنعتی و با‌شده‌صنعتی می‌دهد تا مردم به شکل گروه‌های خانوادگی و فامیلی بتوانند کنار هم به تماشای این برنامه بنشینند، چیزی شبیه به نقالی‌هایی که در گذشته در محافل مختلف صورت می‌گرفت و یا چیزی شبیه به تعزیه در ماه محرم و پیروانش معرفی کند. انسان مقاوم یک انسان چندبعدی است که در عرصه‌های مختلف علمی، رزمی، فکری و نظری عمل می‌کند و فقط به دنبال شو و عمل ذهنی و پدافند نیست، بلکه آنگه هم هست و تلاش می‌کند دیگران را نیز رشد دهد.»

مهمی که در این برنامه بسیار مورد توجه قرار گرفته است، نگاه ایجابی به انسانی است که قصد دارد در میدان حضور پیدا کند. ما همواره در مورد چه نباید کرد، چه نباشیم‌ها و دینی را میبازیم حرف زده‌ایم، اما هیچ وقت نگفته‌ایم که اگر کسی قصد مقاومت، جهاد و ارتباط پیرامونش معرفی کند. انسان مقاوم یک انسان چندبعدی است که در عرصه‌های مختلف علمی، رزمی، فکری و نظری عمل می‌کند و فقط به دنبال شو و عمل ذهنی و پدافند نیست، بلکه آنگه هم هست و تلاش می‌کند دیگران را نیز رشد دهد.»

به گفته سردبیر برنامه «جبهه»، نکته مهمی که در این برنامه بسیار مورد توجه قرار گرفته است، نگاه ایجابی به انسانی است که قصد دارد در میدان حضور پیدا کند. ما همواره در مورد چه نباید کرد، چه نباشیم‌ها و دینی را میبازیم حرف زده‌ایم، اما هیچ وقت نگفته‌ایم که اگر کسی قصد مقاومت، جهاد و ارتباط پیرامونش معرفی کند. انسان مقاوم یک انسان چندبعدی است که در عرصه‌های مختلف علمی، رزمی، فکری و نظری عمل می‌کند و فقط به دنبال شو و عمل ذهنی و پدافند نیست، بلکه آنگه هم هست و تلاش می‌کند دیگران را نیز رشد دهد.»

مهمی که در این برنامه بسیار مورد توجه قرار گرفته است، نگاه ایجابی به انسانی است که قصد دارد در میدان حضور پیدا کند. ما همواره در مورد چه نباید کرد، چه نباشیم‌ها و دینی را میبازیم حرف زده‌ایم، اما هیچ وقت نگفته‌ایم که اگر کسی قصد مقاومت، جهاد و ارتباط پیرامونش معرفی کند. انسان مقاوم یک انسان چندبعدی است که در عرصه‌های مختلف علمی، رزمی، فکری و نظری عمل می‌کند و فقط به دنبال شو و عمل ذهنی و پدافند نیست، بلکه آنگه هم هست و تلاش می‌کند دیگران را نیز رشد دهد.»

فرهنگی